

ОЛЕНА МАМЧИЧ

(нар. 1953 р.)

Мамчич Олена Борисівна народилася 22 липня 1953 року в м. Чернігові.

1975 року закінчила філологічний факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. Того ж року почала працювати у Чернігівському державному педагогічному інституті імені Т. Г. Шевченка, де працює донині. Захистила кандидатську дисертацію в Інституті вищої освіти АПН України на тему «Формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів початкової школи у вищих педагогічних навчальних закладах».

Завідувач кафедри мов і методики їх викладання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, кандидат педагогічних наук, доцент. Відмінник освіти України. Нагороджена знаком

МОН України «Василь Сухомлинський». Авторка понад 210 науково-методичних та літературно-художніх публікацій, виданих в Україні та поза її межами, 57 міжнародних антологій, 8 збірок поезій. Член літературної спілки «Чернігів». Голова Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України». Керівник Чернігівської обласної літературної студії «Гарт». Дипломантка Всеукраїнського літературного конкурсу «РУСЛО» (2007 рік). Лауреатка Чернігівських літературних конкурсів «Книга року — 2017» («Константа»), «Книга року — 2018» («Амплітуда любові»). Лауреатка Чернігівської літературної премії імені Леоніда Глібова (2018) у номінації «Поезія».

OLENA MAMCHYCH

(1953)

Olena Borysivna Mamchych was born on July 22, 1953, in Chernihiv.

In 1975, she graduated from the Faculty of Philology of Taras Shevchenko Kyiv State University and began working at Chernihiv State Pedagogical Institute named after Taras Shevchenko, where she still works.

Olena Mamchych is the Head of the Department of Languages and Methods of Teaching at Taras Shevchenko National University "Chernihiv Collegium", Candidate of Pedagogical Sciences, and Associate Professor. The Ministry of Education and Science of Ukraine awarded her with the badge "Vasyl Sukhomlynskyi" for being an excellent educator.

Olena Mamchych is the author of more than 210 scientific-methodical and literary-fictional works published in Ukraine and abroad, 57 international anthologies, 8 collections of poetry. She is a member of the Literary Union "Chernihiv", the chairperson of Chernihiv regional branch of the All-Ukrainian Art Union "The Congress of Writers of Ukraine", the Head of Chernihiv regional literary studio "Hart". She is the winner of the All-Ukrainian literary competition "RUSLO" (2007), of Chernihiv literary competitions "Book of the Year – 2017" (for the book *The Constant*), "Book of the Year – 2018" (for *Amplitude of Love*), the Laureate of Chernihiv Literary Prize named after Leonid Hlibov (2018) in the category "Poetry".

Ти, земле...

Ти, земле, —
Чорний оксамит,
Безрадосте моя,
Ти — скеля,
Мрамур чи граніт,
А все ж — моя земля.
Тебе палили і пекли
Прокляті всіх мастей,
І не водицею текла
Сльоза з твоїх очей.
Горіла у вогні печей,
Страждала повсякчас
В промовах бісових ідей,
Що таврували нас.
Та з-під брехні земля жива,
І знову — час такий,
Що захлинаються слова
Під мудрий погляд твій...

Небесна Сотня...

Небесна Сотня...
Вічність над Майданом...
Жалобні крила вітру і дощів...
Бажали жити, слави не жадали,
Не чули серцем красномовних слів...
Блаженна доля Вас усіх спіткала,
Відчули біль буття, чужий і свій,
І під зірками зоряних хоралів
Злетіли душі бранців смерті у сувій...
Небесна Сотня... Ви святі і грішні,
У час важкий країни злидарів
Заради поколінь, прийдешніх і колишніх,
Пішли... В ім'я любові, віри та надій...
Але Ви з нами... У піснях і думках
З небес мрійливих взимку й навесні
Прокляттям куль із кров'ю, болем, сумом
Ще завітаєте у наші дні і сни...
Вас не забудемо... В сльозі наївно чистій
Попросимо всепрощення у Вас
За те, що відійшли під сонце променисте
Нетореним шляхом без гніву і прикрас...
В обійми янголів потрапили з повітрям,
Ми ж на Землі помолимось за Вас,
І молоде, зелене, сильне віття
Зупинить на хвилину плинний час...

Маленька хатка...

Маленька хатка в сонечка під боком,
Окрасць хліба, кухоль з молоком,
Мій краю милий, краю синьоокий,
В рожевих мальвах під моїм вікном.
Я йду від тебе і до тебе повертаюсь,
Сумую часто в перехресть доріг,
І світлим ранком знову я вітаю
Долівку рідну й батьківський поріг.
Летять роки, як журавлі, за обрій,
Ви всі — мої, як друзі й вороги,
Шумлять вітри, зухвали і хоробрі,
Та ще життя — до щастя і снаги.
Тож будьмо разом в чистоті і вірі
Стрічати сонце в сивині дощів,
Любов'ю пестити свої надії
І знов приймати вічну мудрість слів!..

У мріях сонця...

У мріях сонця —
Вічний білий світ,
І зелен сад
Улітку плодоносить,
І вранішній
Пташиний переліт,
І листя жовте,
Як вирує осінь...
Це все — життя,
Що пестить кожну мить,
В роках блукаємо,
Неначе навіжені,
І огортає нас
Жага століть,
І сивий дощ
Хапаємо у жмені...
Благаймо ж Бога:
Подаруй роки,
Продовжи щастя
Мандрувать землею...
У барвах неба —
Щирих днів рядки
І мудрий погляд Долі —
Без слею...

У чому сенс життя?..

У чому сенс життя?
Можливо, у коханні?
Незграбних почуттів
Замріяний політ,
Або ж у днях лихих,

І перших, і останніх,
Що у вітрах пливають
Крізь безум літ.
Дитинство і жура,
Братерство щирих весен,
І злих снігів
Розбурхана імла,
Осінній переліт
У хмарах безтілесних,
І відчуття землі
Маленького села...
Навіщо це життя,
Прекрасне і жахливе,
Початок і кінець
Замріяних століть?
Позаду — крик дощів,
Попереду — ще зливи
І вкрадена у сонця
Щастя мить...

Синє літо моє яснозоре...

Синє літо моє яснозоре,
Незупинний замріяний шлях
Зубожілих прямих осокорів,
Наче в сонце вмурований цвях,
Лип солодких метелики хочуть,
Обійнявши простори земні,
Квіти серце моє залоскочуть,
Загортаючи ночі у дні.
Безкінечний цей світ неблаганний,
Де отямитись щастя нема,
Де блукає поет безталанний
В кроках весен, а раптом — зима.
І, шукаючи блага людського,
В мармурових шляхах забуття,
Служать вірою сила і слово
У брутальних надіях життя...

Натруджені руки твої...

Натруджені руки твої, країно моя,
в натузі днів і ночей безпорадних.
Ти з неволі вийшла і до неволі потрапила знову.
Нене моя золота, на постаменті воля твоя.
Забарилася, завмерла в очікуванні дива
на міліні почуттів у нетрях часу.
Рифи підводні та наземні не пускають на волю.
Спіткала тебе важка облуда нещирих лицемірів,
що навалилися, затягли у полон.
Знемагаєш від млості душевної і фізичної,
адже гинуть сини твої на полі брані,

не зрадивши тебе, твого сонця.
Оплакані твої діти,
не забуті довірою і вдячністю твоєю.
Перемикає серце, огорнуте ненавистю і болем,
занурене у безнадійність і сум.
Незлюблива доля твоя,
зклопотана у зливах боїв праведних
із ворогом клятим, страшним, повсякденним,
у намаганнях перетворити життя твоє на смерть.
Але ти вистоїш, усе перебореш,
адже ти є константою життя, віри, любові.
Тримаймося ж із тобою разом у лоні надії...

Повій на мене, вітре України...

Повій на мене, вітре України,
Лети крізь хмари у сувору ніч,
Надай сміливості і мужності, і сили
Усе перемогти з тобою віч-на-віч.
Ти сильний, вітре, ти щосили вієш,
З собою забираєш лихо й біль,
На крилах вічності — твої надії,
І так спокійно у полоні крил.
Ти сам в собі усі образи маєш
І служиш вірно небу і землі,
Не згубиш долі у зотлілім краї,
У вогняному пеклі клятої війни.
Лети, щасливий, вільний для спасіння,
Змивай повітрям сутінки буття,
В обіймах сонця і святого воскресіння
Врятуй і душі наші, і серця...

Село вмирає...

Село вмирає... І душа вмирає...
А п'яна ніч за рогом розляглась,
Згасають дні, від пекла і до раю,
Під привидом надії, що здалась.
Покраєне село... Душа покраєна...
Усе в природі стало шкереберть,
І тільки ворони літають сумно зграями,
І небо над селом — неначе смерть.
Розчавлено село... Душа розчавлена...
На клаптику століть — іконний кут,
Збентежить серце криками прадавніми
Передчуття улесливих спокут.
Завіса днів, розбещених у спогадах...
Пусті лани, що обплела журба...
Там потонуло сонце, в гнів вмуроване,
І виринає вічності зима...

Лунала музика...

Лунала музика, чарівна, мовби сон,
І огортала світ блаженним хором,
І скрипки шепотіли в унісон,
І пан-рояль стогнав, як чорний ворон.
На сцені, під феєрію весни,
Сплітали ноти ніжне павутиння,
І колисали пестощі земні
Своїм коханням ширості творіння.
Грай, музиканте, у полоні літ
Тобі так легко, і душі спокійно,
Ти наче входиш до святих воріт
Порогу раю із благоговінням.
Твоє призначення — блукання по світах,
По хвилях моря і долинах весен,
Ти можеш залишити серцю прах...
А може, помираючи, воскреснеш?..
Грай, музиканте, під зухвалий гнів
Надій небажаних відвертістю моралі,
Хай будуть вічні нот чарівний спів
І воля зливи зоряних хоралів...

Моя чудова мудра мово...

Моя чудова
Мудра мово,
Прозора пісне
Колискова,
Недоля віку
Не остання,
Що словом кличе,
Як бажанням.
Ти — вирій серця,
Шлях до Храму,
В житті і смерті —
Поруч з нами,
Ти — погляд сонця
І натхнення,
В устах надії —
Щире ймення.
Собі не візьмеш
Нагороди —
Спокутий гріх
Твого народу, —
Живи в століттях
Для любові
У вірі вічній —
Ріднім слові!..

Я — твоя, наче сповідь, століття...

Я — твоя, наче сповідь, століття,

У замріяні миті лечу

Крізь дощі та обірване віття

Без бажань, під обійми дощу...

І гвалтує доріг щедрий вітер,

Завиває блаженна нудьга,

І у хашах завмерло повітря,

Наче сіра безкрила згага...

Прилучаюсь до сонця і долі,

Що у хаті звивала гніздо

Над криницею терпкої волі

Навмання до молитви судом...

Що там вічність ворожить нестерпно?

І розбуджене сонце болить,

І ганяє промови дотепні

У словесних скарбницях століть?..

Я для тебе залишусь святою

Незбагненністю щастя на мить

Та сміливого неба рікою,

Що над безвістю в прірву летить.

Запитання й завдання

1. Прочитайте біографію Олени Мамчич. Перекажіть.
2. Які мотиви переважають у поезії авторки? Свою думку аргументуйте.
3. Зробіть ідейно-зудожній аналіз однієї із поезій Олени Мамчич.
4. Почитайте рядки із поезії:

Лунала музика, чарівна, мовби сон,

І огортала світ блаженным хором,

І скрипки шепотіли в унісон,

І пан-рояль стогнав, як чорний ворон.

Які художні засоби допомагають поетесі передати звучання музики?